

Idean nimi / otsikko	Idean tarkempi kuvaus:	Miten idea hyödyttää kuntalaisia?	Onko mahdollista toteuttaa?
5. - 9. lk iltapäiväksi välipalatarjoilu	Jaksamista ja oppimista tukemaan välipalatarjoilu 1-3 kertaa viikossa kaikissa alakouluissa (vitokset ja kutoset) ja yläkoulussa tälle kasvavalle ikäryhmälle. Voi tapahtua luokissa opettajan jakamien välipalapatukoiden, hedelmien tms muodossa tai keittiöjakeluna. Koulut voisivat päättää itsenäisesti lukujärjestyksen mukaan mille päiville välipalat hankitaan. Tämän voisi tehdä ensin kokeiluna esim. kuukauden ajan.	Ideasta hyötyvät kasvavat lapset. Lapset jaksavat keskittyä piteneviin koulupäiviin varsinkin, kun lounasruokailu saattaa osalla olla jo hyvinkin aikaisin. Tarjoilu lisää yhdenvertaisuutta, kaikilla on mahdollisuus pieneen välipalaan.	✓ Mahdollinen toteuttaa lukukauden ajan 1 pv/vk
Aidattu leikkipuisto	Laihia tarvitsisi oikeasti aidatun leikkipuiston. Lapsiperheillä turvallista olla leikkipuistossa tietäen ettei lapsi pääse karkuun vaikkapa autotielle. Jonkun vanhan leikkipuiston voisi täysin aidata vaikka tori? Tai uudistaa seurakuntatalon leikkikenttää jossa aidat löytyy mutta kiipeilyteline on jo tosi vanha.	Lapsiperheiden viihtyisyyttä.	✗ Ylittää budjetin
Avanto	Avantoreikä jonnekin. Tukipuut kaiteet ym oltava turvalliset että uskaltaisi kastautua. Että uimataidotonkin voi mennä.	Uusi idea. Mielenkiintoinen.	✗ Ylittää budjetin
Huussi Rajavuoreen	Rajavuoreen huussi laavulle, jossa käy paljon porukkaa, esimerkiksi partiolaisia.	Jokainen pystyy lähtemään retkelle pienemmällä kynnyksellä, kun vessatarpeet voi hoitaa laavun läheisyydessä	✓ Mahdollinen
Hyvinvointi mukavuuksia	Ulko uimapaikka avannolla ja saunalla talvella, kunnollinen ulkokuntosali, koirapuisto	Liikunta, hyvinvointi, yhteisöllisyys. Hyötyy kaikenikäiset laihialaiset. Muualtakin löytyvät nämä, jopa pieniltä paikkakunnilta	✗ Ylittää budjetin
Hyvinvointipolku metsään	Hyvinvointipolun rakentaminen metsään esimerkiksi Laihan kirkonkylän kuntosadan yhteyteen, jolloin polku olisi monella saavutettavissa. Hyvinvointipolun perusteena olisi luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden tukena. Polulla voisi olla laminoituina infotaulu ja esimerkiksi n. 10 erilaista hyvinvointia edistävää tehtävää, harjoitusta tai ajatusta, joissa annetaan tietoa luonnon hyvinvointivaikutuksista ja opastetaan konkreettisiin, omaa hyvinvointia edistäviin tekoihin luontokävelyn aikana. Lähteinä ja apuna voisi hyödyntää esimerkiksi eri paikkakuntien vastaavan tyyppisiä polkuja. (esim. Seinäjoella Hyväntuulen polku, https://elamysliikunta.fi/terveysmetsa/) Lisäksi vinkkejä löytyy esim. Mielenterveystalo.fi -sivuston "Hyvinvointia luonnosta" -omahoito-ohjelmasta. https://www.mielenterveystalo.fi/fi/omahoito/hyvinvointia-luonnosta https://www.mielenterveystalo.fi/fi/omahoito/hyvinvointia-luonnosta/2-tyokaluja	Hyvinvointipolusta hyötyisivät kaikenikäiset kuntalaiset. Hyvinvointipolku tukisi kuntalaisten hyvinvointia ja antaisi keinoja lisätä luontokokemuksia jokaisen arkeen erityisesti mielen hyvinvoinnin ja jaksamisen tukemiseksi. Polku olisi myös pysyvä ja hyödynnettävissä ison osan vuodesta.	✓ Mahdollinen
Istutuksia	Istutetaan kirkonkylän keskeisille alueille, kuten torille, viheralueisiin, pääkadun varrelle ja kunnan rakennusten läheisyyteen, monivuotisia kukkia ja perennoja. Tällä hetkellä täällä on niin vähän kukkia kesäisin. Joku muutama kukkalaatikko liikenteenjakajissa ei ole erityisen paljon.	Idea lisää kirkonkylän viihtyisyyttä ja parantaa ympäristön ilmettä kaikkien kuntalaisten hyväksi. Kukka- ja perennaistutukset tuovat väriä ja viihtyisyyttä julkisiin tiloihin, lisäävät alueen vetovoimaa sekä tukevat pölyttäjiä ja luonnon monimuotoisuutta. Hyöty näkyy kaikille kirkonkylässä liikkuville asukkailla ja vierailijoille.	✓ Mahdollinen
Kausikukkia ja viheralueiden ylläpitoa	Toivoisin keskustaan Kauppatielle/ Laihiantielle näyttävämpiä kausi-istutuksia. Nykyiset, jo vuosia risteysten keskisaarekkeissa ja kauppatrien varressa olleet minikokoiset istutuslaatikot ja niissä minikokoiset kesäkukkaistutukset eivät paranna keskustan viihtyisyyttä. Päinvastoin ne ovat merkki kunnan nihkeästä suhtautumisesta ympäristön merkittävyyteen ja vaikutukseen. 'Näyttävä ja kestävä' ei ole sama asia kuin 'kallis'.	Kauniit ja hyvin hoidetut istutukset (ja viheralueet) parantavat kuntalaisten viihtyvyyttä sekä henkistä hyvinvointia. Lisäksi kauniit istutukset parantavat kunnan imagoa! Halpa ja hyvä konsti! Oikein valitut istutusastiat ja kasvilajikkeet ovat helppohjoitettavat. terkuin, viheralan ammattilainen :)	✓ Mahdollinen
Kesäteatteri, maaumala		kulttuuri, virkeyttä	✗ Ylittää budjetin

Koirametsä	Kunta voisi toteuttaa monessa paikassa jo yksityisen ylläpitämänä tavatun koirametsäkonseptin myös täällä Laihialla. Se olisi maksullinen, ja sitä ylläpidettäisiin kunnan toimesta (aidan ylläpito, siivouskulut), ja varaushintaa voisi mahdollisesti laskea siinä vaiheessa, kun aloituskustannus olisi kuitattu ja tarvitsisi enää ylläpitää. Koirametsä toisi varmasti käyttäjiä myös naapurikunnista, koska kunnollista sellaista ei taida Seinäjokea lähempää löytyä. Mielestäni vuokrattava koirametsä olisi koirapuistoa huomattavasti järkevämpi tapa huomioida koiraihmiset kunnassa, koska se toisi rahaa kunnalle takaisin päin ja olisi myös koirille itselleen mielekkäämpi tapa ulkoilla. Eikö tällaiselle muutamaa hehtaaria löytyisi jostain Isostakylästä, Jakkulasta tai Kirstasta?	Ideasta hyötyvät koiraihmiset ja ne, joita ärsyttää koirien vapaana pitäminen tuolla pelloilla ja metsäteillä. Tätä kautta myös turvallisuus lisääntyisi. Onhan koirapuistoa huudettu jo kauan. Tällä tavalla koiraihmiset saavat haluamansa ja kunta saisi sen aiheuttamat kulut kerättyä takaisin käyttömaksun kautta.	✗ Ylittää budjetin
Koirapuisto	Jospa Laihian kunta järjestäisi kunnollisen ja riittävän ison koirapuiston jonne koirat pääsisivät juoksemaan vapaana. Sijoituspaikkaa en osaa sanoa, mutta tuskin sitä kannattaisi kovin kauaksi kylältä, jotta myös autottomat voisivat hyödyntää. Se on suuri puute kun Laihialla ei ole koirapuistoa, vaikka koiria on paljon joka lähtöön. Metsästyskoirista sylikoiriin asti.	Kyllä tuo lisäisi viihtyvyyttä ja kokoaisi koiraihmisia yhteen. Koirat saisivat liikuntaa ja virikkeitä ja myös niiden isännät ja emännät tykkäisivät. Luulen, että siitä hyötyisi moni.	✗ Ylittää budjetin
Koirapuisto	Laihialla on todella paljon koiria, koirapuisto olis jo korkea aika tännekin saada.	Koiraihminen toive ollut jo kauan, ei ole suuri investointi mutta hyödyttää kaikkia.	✗ Ylittää budjetin
Koirapuisto	Aidattu koirapuisto, esim. vanhan ampunan alueelle keskustaan	Lisää viihtyvyyttä	✗ Ylittää budjetin
Koirapuisto	Edes muutaman neliön kokoinen aidattu alue koirille	Lapsettomana minäkin saisin veroeuroista hyötyä, Vaasassa käyn nykyään ja siel hienot koirapuistot (useita)	✓ Mahdollinen
Koirapuisto	Ihmisen parhaan ystävän, koiran luontainen tarve liikkua vapaana, juosta, tutkia, nuuskutella ja tavata muita lajiveroitaan eri ole mahdollista Laihialla...vielä... Toivoisin satojen muiden koiranomistajien puolesta aidattua koirapuistoa, jossa näitä koiran luonnollisia tarpeita voisi tyydyttää. Paikka tietysti olisi tässä keskustan alueella. Ihanteellinen alue on sellainen jossa on puustoa, ettei olisi vain hiekkakenttä. Löytyisikö tällainen vaikkapa jostain kirkonkylän purkkarin liepeiltä?	Ilman muuta hanke hyödyttää kuntalaisia monellakin tavoin. Muun muassa ihmiset ja varsinkin yksinäiset ihmiset tutustuvat toisiinsa koirien avulla. Tämä hanke saattaa lisätä myös uusia asukkaita Laihialle, jos täällä on koirapuisto. Ideasta hyötyy koirat, niiden omistajat ja kunta saa hyvää ja positiivista mainetta.	✗ Ylittää budjetin
Koulunkäynti-avustaja	Mielestä lapsiystävällisenä kuntana Mainostaminen on harhaanjohtavaa kun kuitenkin lapset ja nuoret ovat ne keneltä leikataan joten ehdotukseni onkin että tämäkin raha käytetään siihen että ne lapset saavat koulussa tukea ja opettajat saadaan pidettyä kunnassa kun kaikkia apua ei viedä	Tämä lisää turvallisuutta, lasten hyvinvointia ja vähentää työuupumusta.	✓ Mahdollinen 4 kk
Laavuilua ja pururataa	Laihialle tarvitaan lisää metsäpolkujen varteen tai muuten metsäisiin paikkoihin (tai miksei pellon laitaankin) laavuja ja muita tulistelupaikkoja. Ja kun niitä tehdään tai kunnostetaan, pitäisi ne ja olemassa olevat laittaa kunnan sivuille esille. Laavujen ja muiden tulistelupaikkojen sijainteja en osaa ehdottaa, te kunnanhallituksessa osaatte varmasti pohtia sopivia sijainteja Laihialta. Paukun pururata on paikoin huonossa kunnossa samoin kuin Potilan pururata. Nämä pitäisi laittaa kuntoon, jotta niissä on mukava käydä ulkoilemassa.	Idea lisää viihtyvyyttä, liikuntaa, yhteisöllisyyttä ja antaa paikan rauhoittaa kiireisen arjen kuormittamaa mieltä. Pururadat ja laavut ovat myös mahtavia paikkoja ulkoilla lasten kanssa. Perheet, koulut ja päiväkodit hyötyisivät niistä.	✗ Ylittää budjetin
Laihia "kyltti" Ratikylän ylikulun sillalle	Laihia-kyltti tai pressu kirjaimet ripustettuna ylikulkuosastolle. Alhon liittymässä ei ole kuin pieni viitta "Laihia".	Ohikulkijat voivat kääntyä ostoksille, teksti näkyy kaikille tiellä ajaville.	✓ Mahdollinen
Lapsille leikkialue	Isompi leikkikenttä missä olisi paljon erilaisia puuha paikkoja. Samalla alueella voisi olla skeitti rata tai polkuauto rata. Sijainti ei tarvitsi olla ihan keskustassa.	Lapset viihtyisi ja vähän isommat varmasti tykkäisi skeittiradasta tai polkuautoradasta.	✗ Ylittää budjetin

Lapsiparkki koulun jälkeen	Ajattelin jotta kunassa olisi hyvä olla ns lapsiparkki 1-4, (ehkä 6 luokkaan asti) luokan ikäisille lapsille koulun jälkeen. Useat lapset joutuu menemään yksin kotiin ja vanhemmat töissä. Lapset saisivat pienen välipalan ja seuraa. Voisi tehdä läksyt lapsiparkissa koulun jälkeen ja siellä saisivat mahdollisesti apua läksyihin. Parkkia voisi pitää vapaaehtois työntekijät ja ehkä lukiolaiset. Kerran viikossa ns lukkarin teko, esim mitä tehdään seuraavalla viikolla. Lapset saisivat toivoa aina seuraavalle viikolle ohjelmaa. Tällaista ei ollut kun oma lapsi oli ala-asteella.	Lisää yhteisöllisyyttä, turvallisuutta ainakin. Ideasta hyötyy kaikki toimintaa käyttävät. Vanhemmat ihmiset voi olla vapaaehtoisina ja lukiolaiset saisivat ns työkokemusta. Lapset saa seuraa ja turvaa. Koko idea tuo yhteisöllisyyttä kunnassa. Ja ns naapuriapua. Verkostoitumista ja tutustumista toisiinsa. Hyvinvointia lisää koko kuntaan.	✗ Ylittää budjetin
Lauluiltoja eri-ikäisille	Monella paikkakunnalla järjestetään iltamia, joissa lauletaan ja jopa tanssitaan. Lapsille esim. Orfit bändi/ kielinuppu, nuoris Sara Siipola, keski-ikä Arttu Viskari ja ikäihmiset virsi-ilta tai ikivihreät, karaoke. Kesällä vois olla pihalla, yleisurheilukentällä. Hyödynnetään lähiosajia. Osallistetaan liikkumaan, musiikin avulla. Ikäihmiset monesti tykkäävät laulaa, ei niinkään konserttia.	Musiikki tunnetusti lisää hyvinvointia. Yhteisöllisyyttä lisää, kun kaikille on jotakin. Erityisryhmät pääsisivät osallistumaan.	✓ Mahdollinen eri esiintyjillä
Levähdyspenkkejä lisää	Penkkejä keskustan ulkopuolelle.	Asuntoalueelta vanhemmat ihmiset voisivat lähteä kävelen helpommin asioille keskustaan, kun voisi levähtää välillä tarvittaessa.	✓ Mahdollinen
Liikenne turvallisuus	Katuvalot välille Wiikintie Isokylä(Viikuksenmäki) Syystä että kyseisellä välillä lapset kulkevat polkupyörillä ja kävelen kouluhin (Isokylä,Perälä ja Yläaste ja jopa Lukioon) aamupimeässä ja hämärässä. Kyseinen väli on vaarallinen, kun muunmuassa GPS:ssä ohjaa Wiikintietä ja Länsitietä pitkin ajoneuvovuat Laihan Maltaalle. Myös maajussit tuovat joka viikko suuria viljakuormia maltaalle. Pienet lapset siellä seassa liukkaalla/auraamattomalla tiellä. Puhumattakaan näistä humalaisista ja hurjsatelevista kuskeista epäkuntoisilla autoillaan. Katutuvalaistus auttaisi ehkä näkemään pienet kulkijat paremmin. Pyörätietä siihen ei ole saatu ja tuskin tulee piiankaa. MUTTA VALOT olisi helpompi sasti aloittaa	Poistaas vähän taakkaa pienten lasten vanhemmilta.	✗ Ylittää budjetin
Liikennepuisto	Liikennepuisto lapsille, nuorisoseuras vastapäätä torille	Lisäisi kunnan lapsiystävällisyyttä. Jos kuntaan halutaan houkutella lisää perheitä, kannattaisi olla myös tarjontaa kaiken ikäisille lapsille.	✗ Ylittää budjetin
Liikunta- ja kohtamispuisto (työnimi)	Laihialla on hienot mahdollisuudet kehittää kirkonkylän kuntoradan (Ampujantie 30) yhteydessä sijaitsevasta tyhjistä alueesta (entinen ampumarata) puisto, joka kokoa yhteen kuntalaiset ikään katsomatta. Myös nelijalkaiset ystävät. Ehdotan alueelle vaihteittain toteutettavaa koko perheen liikunta- ja kohtamispuistoa, joka sisältäisi -koirapuiston - lasten leikkialueen -ulkokuntosalivälineitä aikuisille ja nuorille Alueella on jo komea kotalaavu grillaamiseen, hyvä huoltorakennus, kuntoportaat, laadukas frisbeegolf-rata, kuntorata, metsäpolkuja ja talvisin hiihtoladut, joten tyhjän alueen käyttöönotto lisäisi kunnan viihtyvyyttä entisestään. Laihan kunnan budjetoima 10 000 euroa toimisi hankkeen käynnistäjänä ja mahdollistaisi hankkeen ensimmäiset toteutusvaiheet. Aluetta voitaisiin jatkossa kehittää yhteistyössä kunnan, yhdistysten, yritysten tai mahdollisten avustusten avulla.	1) Lisää liikuntaa kaikille. Kuntoradan nykyiset käyttäjät saisivat uusia mahdollisuuksia liikkua ja harjoitella. Samalla lapset voisivat leikkiä turvallisesti ja koiranomistajat ulkoiluttaa lemmikkejään. Alue palvelisi useita käyttäjäryhmiä päivittäin. 2) Lisää yhteisöllisyyttä. Alueesta voisi muodostua kohtamispaikka, jossa eri-ikäiset kuntalaiset tapaavat toisiaan. Koirapuisto, leikkipuisto ja liikuntapaikat synnyttävät uusia kohtamisia ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. 3) Lisää viihtyvyyttä ja vetovoimaa. Elinvoimaiselle kunnalle hyvät liikuntapaikat ovat tärkeitä. Ne sujuvoittavat arkea, lisäävät ylpeyttä omasta kunnasta ja houkuttelevat uusia asukkaita kuntaan. 4) Lisää kustannustehokkuutta. Laihan kunnassa on useita vähäisellä käytöllä olevia leikkipuistoja. Näistä puistoista voitaisiin mahdollisuuksien mukaan siirtää leikkivälineitä uuteen paikkaan, ja saada näin kustannustehokkaasti välineet käyttöön. Koko perheen liikunta- ja kohtamispuisto ei ole vain rakennushanke. Se on pitkän ajan investointi kuntalaisten terveyteen ja hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen ja viihtyvyyteen. Jokainen alueella vietetty tunti vähentää kunnan kustannuksia yksinäisyyden torjunnassa, liikkumattomuuden kerrannaisvaikutuksista ja mielenterveytyön kuormituksesta.	✗ Ylittää budjetin
Lisää laavuja	Laihialla tarvitaan lisää retkeilyä varten esimerkiksi laavuja ja siihen kylkeen luontopolkuja.	Rajavuoreen on matkaa, joten jos laavuja ja luontopolkuja olisi lähempänä, käyttäisi niitä kuntalaiset enemmän, esimerkiksi partiolaiset kaipaavat uusia retkeilypaikkoja.	✗ Ylittää budjetin

Lisää roskiksia Hulmille	Alueella on pari roskista, joiden tyhjennys on vaihtelevaa. Alueen viihtyvyttä parantaisi jos pariin kohtaan lisäisi roskiksen joka tyhjennetään ympäri vuoden, esim. kerran kuussa. Ehdotan kolmea roskista: 1) Värikintien ja Kapteenintien väliselle kevyen liikenteen väylälle 2) Hulmin koulun lähelle kevyen liikenteen väylälle, esim Kapteeninkujan mutkaan. 3) Ratsumiehentien päässä, kevyen liikenteen väylän lähellä. Tällä hetkellä roskiksia on leikkipuistossa ja Kapteenintalon parkkipaikalla, jota ei taideta talvikaudella tyhjästä ollenkaan? Jos budjettiin mahtuu, voisi leikkipuiston roskiksen myös uusia, koska nykyinen on aika raihnaisessa kunnossa. Roskiksiin voisi lisäksi esim. laittaa QR-koodin, jonka kautta täydestä roskiksesta voisi ilmoittaa ja tilata tyhjennyksen. Tällöin ylläpidon kulut voisivat olla pienemmät, koska tyhjäys tapahtuisi aidosti tarpeesta. Toinen vaihtoehto olisi kirjalliset ohjeet roskiksen kylkeen, jossa suoraan esim verkkosivun osoite jne.	Alueen siisteys ja viihtyisyys paranee kun roskat on helppo heittää ohimennen roskeisiin eikä heittää luontoon. Samalla esim. koirankakapussit voisi heittää roskeisiin, jolloin kakat tulisi kerätty penkoilta kun tietää ettei tarvitse kilometrikaupalla haisevaa pussia kanniskella.	✓ Mahdollinen
Luentoja: Laihian merkittävät 1. rakennukset 2. henkilöt 3. tapahtumat	Paikallinen tai ulkopuolinen huippuhistoria-ammattilainen, paikkana kks tai Alkio-talo tai Kapteenintalo tai muu.	Lisää kaikkea ja kaikki hyötyy.	✓ Mahdollinen
Luonnosta hyvinvointia	Syötävä puutarha, jossa olisi kuntalaisten vapaassa käytössä omena-, päärynä-, luumu- ja kirsikkapuita sekä marjapensaita. Myös istumapaikkoja oleskeluun ja grillauspaikka / -katos. Puutarha lisäisi sekä ihmisten että luonnon hyvinvointia.	Viihtyisyys ja terveys sekä yhteisöllisyys lisääntyvät. Samalla luonnon monimuotoisuus vahvistuu	✓ Mahdollinen
Maalaisliikennepuisto	Maalaisliikennepuisto rakennettaisiin torille ja se kattaisi torin pinta-alasta noin 1/3. Tori sijaintina 3-tien vieressä olisi helppo tavoittaa, hyvä pysähdyspaikka ohikulkijoille ja lähellä kauppoja. Maalaisliikennepuistossa ajettaisiin polkuautoilla ja -traktoreilla. Polku-traktoreihin on saatavilla paljon erilaisia työkaluita ja peräkärryjä, näin ollen puistoon maalattaisiin asfalttiin normaalien katujen lisäksi myös peltoja ja laituria. Lapset saisivat liikenteen opettelun lisäksi harjoittaa erilaisia hommia traktoreilla ja lisäksi huomata, että kun traktorilla ja peräkärryllä ajaa kadulla, on se vaativampaa kuin autolla. Myös peräkärryjen peruutusta pääsisi harjoittelemaan ja kuljettamaan erilaisia tavaroita ja kevyitä kuormia pelloilta. Vastaavanlaisia maalaisliikennepuistoja ei Suomessa juurikaan ole, jolloin Laihia pääsisi erottumaan ja eipä Laihia-alueen liikennepuistoon liikennevalot oikein sopisikaan kun ei niitä meidän oikeillakaan teillä ole. Maalaisliikennepuiston rahoitus toteutettaisiin EU-hankkeelle. Koko hankkeen kustannusarvio olisi noin 30 000 euroa näin ollen Laihian kunnan 10 000 euron summalla katettaisiin omakustanneosuus ja loput 20 000 euroa hankkeen infran rakentamiseen tulisi EU:lta. Hankkeen virallinen hakija voisi olla esimerkiksi Laihian moottorikelkkailijat ry, joka sitten siirtäisi tuen maalaisliikennepuistolle. Hankkeeseen voitaisiin myös sisällyttää muutamia pienoismallirakennuksia kuvastamaan Laihiaa, kuten kirkko, koulut, pieni joki maalattuna, jne. Voittaisiin myös kysyä yhteistyökumppaneita paikallisista yrityksistä kuten Laihian autokoulu, Laihian Mallas ja Pohjanmaan hyötyjätekuljetus, jäätelökioski, ym. Itse allekirjoittanut pystyisi toimimaan hankkeen vetäjänä, hoitamaan byrokratian, anomukset ja raportoinnin. Ensimmäisenä toimintavuonna maalaisliikennepuisto rakennettaisiin keväällä ja se olisi käytössä koululaisten kesäloman ajan. Kunnan tehtävänä olisi hankkia vähintään kaksi kesätyöntekijää valvomaan puiston toimintaa aukioloaikoina, auttaa infran rakentamisessa, sekä ensimmäisen toimintavuoden jälkeen seuraavat viisi vuotta vastata puiston tavanomaisesta ylläpidosta, joka on EU-hankkeiden vähimmäiskäyttöikä.	Maalaisliikennepuisto tarjoaisi kesäisin ilmaista tekemistä ja puuhaa lapsille, opettaa turvallista liikennekulttuuria tuo esiin positiivista Laihia-imagoa.	✗ Ylittää budjetin
Maauimala	Maauimala	viihtyisyyttä	✗ Ylittää budjetin

Maauimala	Ehdotan, että osallistuvan budjetoinnin 10 000 euron lisämääräraha kohdennetaan Laihian maauimalan kehittämiseen. Määrärahaa voitaisiin käyttää esimerkiksi maauimalan varusteluun, viihtyisyyden lisäämiseen, turvallisuuden parantamiseen tai muihin hankintoihin, jotka tekevät maauimalasta entistä toimivamman ja houkuttelevamman kuntalaisille. Maauimala sijoittuisi helposti saavutettavaan paikkaan Laihialla ja tarjoaisi kuntalaisille turvallisen mahdollisuuden uimiseen ja kesäliikuntaan silloin, kun uimahalli on suljettuna vuosihuollon vuoksi.	Maauimala hyödyttäisi laajasti kaikenikäisiä kuntalaisia. Laihian uimahalli on kesäisin suljettuna huollon vuoksi juuri silloin, kun koululaisilla on kesäloma ja eniten aikaa harrastaa liikuntaa. Lisäksi uimahalli on pieni, ja alkukesällä uimakoulu varaa suuren osan uintivuoroista, mikä vähentää tavallisten kuntalaisten mahdollisuuksia käyttää hallia. Laihialla on muutenkin vähän turvallisia paikkoja, joissa voisi harjoitella uimista ja ylläpitää uimataitoa. Maauimala tarjoaisi tähän merkittävän parannuksen. Hankkeen hyötyjä ovat muun muassa: lasten ja nuorten uimataidon vahvistuminen sekä vesiturvallisuuden paraneminen matalan kynnyksen liikuntapaikka kaikenikäisille terveellinen ja edullinen vapaa-ajanviettopaikka perheille kuntalaisten hyvinvoinnin ja liikunnan lisääntyminen yhteisöllisyyden vahvistuminen, kun maauimala toimii kesäisin kokoontumispaikkana kunnan viihtyisyyden ja vetovoiman lisääntyminen. Kyseessä olisi investointi, josta hyötyisivät niin lapset, nuoret, aikuiset, seniorit kuin kesäasukkaatkin. Samalla kunta tukisi yhtä tärkeimmistä kansalaistaidoista eli hyvän uimataidon ylläpitämistä.	✗ Yllittää budjetin
Maksuton liikuntavuoro kuntalaisille	Ehdotan höntäsählyvuoroa järjestettäväksi maksutta kuntalaisille viikottain illalla, jotta työssäkäyvätkin voivat osallistua. Myös tanssi kiinnostaisi, jokin paritanssikurssi, latinaistanssit ja vakiotanssit tai esimerkiksi commercial dance, dancehall tai muu vastaava.	Idea lisää liikuntaa ja yhteisöllisyyttä, koska kyseessä on yhdessä harrastettava urheilu. Ideasta hyötyvät kuntalaiset, jotka haluavat harrastaa liikuntaa. Sairaanhoidomenot voivat vähentyä, jos liikunnan myötä kuntalaisten elintavat paranevat.	✓ Mahdollinen
Mopomiitin harrastuspaikka esim. maarata ja temppurata	Esim. alue, joka on kangaharju, ps. harrastelijan väki: talkoot	Liikenneväylät tulisi turvallisemmaksi.	✓ Mahdollinen, jos on sopiva alue olemassa
Näyttörüutu Laihian tapahtumista	Nuukuuren viikko oli ja meni. Katukuvassa sitä ei juuri näkynyt, vaikka tapahtumia taisi olla laidasta laitaan. Ehdotukseni olisikin saada kylälle näyttö, jossa voisi pyöriä aina kyseisen viikon tapahtumakalenteri. Monet tahot järjestävät kaikenlaista toimintaa niin kulttuurin kuin urheilunkin saralla, niin olisi hienoa jos sinne sitten väki osaisi paikalle. Osa lukee lehtiä ja toiset lukee nettipäivityksiä, mutta kaikki kulkee kylällä. Kun väki tietäisi paremmin tapahtumista, niin niissä kävisi enemmän porukkaa ja saataisiin tuloja yhdistyksille jne. myös yhteisöllisyys lisääntyisi. Ilmoitukset voisi mennä samanlaisen hyväksytyksen läpi, kun tuonne Laihia450-sivuille ja toimia vaikka ajastetusti vaihtuen ja poistuen sitä mukaa kun aika kuluu. Siellä voisi olla viikon pesäpallo-ottelu tai pelimanni-ilta museolla. Mitä nyt sitten tapahtuukaan.	Lisää yhteisöllisyyttä ja virkistää ja ylläpitää kunnan tapahtumia. Antaa intoa järjestää erilaista toimintaa. Hyödyttää osallistuvia kuntalaisia ja järjestelyistä vastaavia.	✓ Mahdollinen, esim. yhteistyö HalpaHallin kanssa

Perustetaan Laihialle puulajipuisto/ar-boretum ja taimipankki	Istutetaan metsäistutuksena (taimi/neliömetri) jaloja lehtipuita kuten tammea, punatammea, vuori- ja kynäjalavaa, metsälehmusta, lehtosaarnea, puna- ja hopeavaahteraa ja muita erikoisuuksia kuten veripyökkiä, saarnivaahteraa, jättituijaa, hevoskastanjaa, Douglaskuusta, sinikuusta ja Makedonian mäntyä. Voidaan myöhemmin täydentää pensailla ja köynnöksillä kuten alppiruusut, atsaleat, syreenit, jasmiinit, ruusut, kärhöt, humalat ja villiviinit. Lähimpien viiden vuoden aikana taimikkoa harvennetaan haluttujen lajien hyväksi ja siirretään harvennustaimet kunnan muille puistoalueilla taimipankin tapaan. Perustettava alue äestetään mullokselle ennen istutusta. Puistoon on hyvä perustaa polku kuorirouheesta. Paikka voi olla mikä tahansa kunnan kaavoitetuista puistoalueista esim osa kunnan omistama siirtolapuutarha-alueeksi kaavoitettua aluetta Tammelan alueella Karraluoman varressa. Tai niitä voi olla useampia.	Aikoinaan metsänhoitajat perustivat arboretumeita eri puolille Suomen kuntia omien intressiensä mukaan omille mailleen, Monista niistä on ajan myötä tullut mielenkiintoisia nähtävyyksiä, tunnetuimpana Mustilan arboretum Elimäellä. Puulajipuisto lisää Laihian puistojen mielenkiintoa, viihtyisyyttä ja kauneutta. Jalot lehtipuut torjuvat myös ilmastomuutoksen haittoja ja toimivat hiilinieluna.	✗ Yliittää budjetin
Perustetaan Pörräspuisto Laihialle	Istutetaan pölyttäjille tärkeitä puita ja pensaita ja perustetaan luonnonkukkaniitty samaan yhteyteen. Pölyttäjille merkittäviä puita ja pensaita ovat mm raita ja muut pajut, kirsikkapuut, omenapuut, tuomet, luumupuut, orapihlajat ja pihlajat. Luonnonniityn, Laihian ravinteikkaille peltoalueille perustettujen kaavapuistojen luontaisin luonnonniittymuoto on tuore, rehevä niitty, jossa kasvaa mm koiranputkea, mesiangervoa, huopa-ohdaketta, hiirenvirnaa, kaunokkeja, lehtosinilatvaa, rohtovirmajuurta, kurjenkelloa jne Voidaan perustaa mihin tahansa kaavoitettuun puistoon leikkonurmikon tilalle tai osalle sitä. Mutta esimerkiksi Tammelan aleelle kaavoituille, kunnan omistamille luonnonniittyalueille Karraluoman varressa. Puistoon perustetaan polku esim kuorirouheesta.	Lisää pölyttäjien kuten mehiläisten, kimalaisten ja perhosten elinolosuhteita ja siten turvaa ruokatuotantoa. Lisää puistojen monimuotoisuutta ja erilaista kauneutta. Lisää luonnon tuntemusta ja kokemista.	✓ Mahdollinen
Pomppupuisto	Ehdotan Laihian lapsille pomppupuiston järjestämistä BB-Areenalle sopivana lauantaina tai sunnuntaina, kun aktiivikausi hallissa ohi/ei vielä alkanut. Järjestimme pari vuotta sitten jalkapallokauden päätöstapahtumaan muutaman pomppulinnan/vuokrattavana aktiviteetin Hopsis-yritykseltä ja se oli kokonaisuudessaan todella toimiva, hauska ja mieluista sekä pienemmille että isommille lapsille.	Panostus lapsiperheisiin kantaa pitkälle.	✓ Mahdollinen
Pump track -rata/ liikennepuisto/ leikkikenttä	Laihialla paljon lapsiperheitä ja useamman vuoden puheissa jo ollut tekemisen puute nuorille/ lapsille. Lapsiperheitä kuntaan saisi houkuttelemalla näillä hyvillä palveluilla. Tässä on nyt monta vuotta käyty pesäpallopeleissä keskuskentällä lasten kanssa. Pump track -rata yu/kentän/pesäpallokentän läheisyyteen olisi huippu juttu. Kenttien takan on iso nurmikkoalue joka sopisi tähän. Näin on usean lähikunnan alueella, esim. Jurvasta löytyy kaikki. Koulun yhteydessä on Pump track -rata, liikennepuisto ja kiipeilypuisto.	Lisää yhteisöllisyyttä, liikuntaa. Ideasta hyötty lapset, nuoret sekä perheet. Myös ulkopaikkakuntalaisia houkuttelee paikalle.	✗ Yliittää budjetin
Pumptrack rata	Ehdotan lapsille ja nuorille pumptrack-rataa. Tämä olisi tosi hyvä lisä Laihialaisille lapsille ja nuorille liikuntapaikaksi. Jopa Jurvassa löytyy lapsille tämä rata ja liikennepuisto. Laihialta pitää aina lähteä toiselle paikkakunnalle, jos radalle haluaa. Lähimmät radat ovat Isossakyrössä, Vaasassa ja Jurvassa. Olisiko rata mahdollista sijoittaa koulukeskuksen ympäristöön. Rata ei vaadi jatkuvaa huoltoa tai ylläpitoa. Eikä talvikunnossapitoa.	Ideasta hyöttyvät kaikki. Lisää liikuntaa lapsille ja nuorille. Ei jatkuvaa kuskaamista toiselle paikkakunnalle, kun omastakin kunnasta löytyisi vaihtoehtoja lapsille ja nuorille. Lisää myös kunnan positiivista näkyvyyttä, kun lapsille rakennetaan liikuntapaikkoja ja tosiaan otetaan huomioon myös ne kunnassa asuvat lapset.	✗ Yliittää budjetin
Pururata kuntoon	Vuosia pururataa ahkerasti käyttäneen haluaisin että kirkonkylän pururata saataisiin lopulta kuntoon. Nyt on tehty osittaisia parannuksia (kivituhka), mutta osassa matkaa on paksu sorakerros. Oletan että tämä osa on jäänyt kesken. Jyrkemmät ylä ja alamäet on mäjällä kelillä jo tosi liukkaita johtuen mudasta. Tähän on vuosittain varattu budjettia mutta ilmeisesti sitä ei ole käytetty tai rahat loppuneet kesken.	Pururata ihan keskeinen paikka jossa kaiken ikäiset ihmiset liikkuu. On frisbeerata, kota yms niin olisi kyllä ihan hyvä jos itse pururatakin olisi kunnossa.	✓ Mahdollista korjata hieman

Radio-ohjattavien autojen kilparata	Ehdotan että Laihialle voisi toteuttaa kentän, mihin on rakennettu kilparata radio-ohjattaville autoille. Hiekkarata missä on suoria, mutkia, hyppyreit... Ei asfaltointia koska se menee heittämällä yli budjetin. Kentällä voisi myös lennättää turvallisesti droneja ja muita radio-ohjattavia lennokkeja. Laskeutuminen hiekalle ja nurmelle. Radalla olisi mahdollista ladata akkuja ilmaiseksi muutamalla sähköpistokepaikalla. Kesällä kenttä vaatisi vain vähön ylläpitoa, lähinnä nurmikon leikkuuta ja hiekkaradan satunnaista korjailua. Talvisin ei kunnossapitoa muuten kuin kökkävoimin.	Idea hyödyttää kuntalaisia lisäämällä harrastusmahdollisuuksia ja yhteisöllisyyttä, ei tarvitse lähteä vaasaan maksulliselle radalle ja puljata aukioloaikojen tai kerhon jäsenyyksien kanssa, koska laihiان kenttä olisi aina kaikille avoin.	✓ Mahdollinen, jos on ylläpitäjä
Rajavuoren kuivakäymälöiden uudistaminen	Rajavuoren retkeily- ja vaelluskeskuksen käyttöikänsä päässä olevat käymälät korvataan uusilla kompostoivilla kuivakäymälöillä. Tavoitteena on hankkia kaksi käymälää ja yksi vaihtosäiliö palvelemaan sekä alueen retkeilyreittien päiväkävijöitä että alueella yöpyviä ryhmiä. Mikäli määräraha ei riitä kahteen käymälään, myös yhden uuden kuivakäymälän toteuttaminen olisi merkittävä parannus nykytilanteeseen. Uudistus parantaisi retkeilyreittien käyttäjien palveluita sekä mahdollistaisi vanhan rakennuksen nykyistä itsenäisemmän käytön. Uudet kuivakäymälät helpottaisivat erityisesti pienempien ryhmien toimintaa ja majoittumista vanhassa rakennuksessa ilman tarvetta käyttää uudemman rakennuksen käymälöitä.	* Parantaa Rajavuoren retkeily- ja ulkoilupalveluita. * Palvelee vaelattajia, retkeilijöitä, marjastajia ja matkailijoita. * Mahdollistaa vanhan rakennuksen paremman käytön mm. partiolaisille, yhdistyksille ja kouluryhmille. * Lisää Rajavuoren vetovoimaa ja käyttöastetta. * Parantaa alueen siisteyttä ja käyttömukavuutta.	✓ Mahdollinen
Santaloukon uimapaikan uudistus	Santaloukon uimamonton ja läheisten pienempien lampien yhdistäminen ja alueen maanpinnan kuoriminen hiekkapinnalle. Läpi kulkevan tien katkaiseminen ja vähäisen liikenteen ohjaaminen viereisen asuinalueen läpi olemassa olevia teitä pitkin. Kunta omistaa koko alueen. Hiekkapinnalle kuoriminen estää villiintymisen ja helpottaa ylläpitoa kun ruohoa ei tarvitse leikata. Nyt suuri osa alueesta jää läpikulkevan tien alle.	viimeinkin uimapaikka lähellä keskustaa	✗ Ylittää budjetin
Selvitys maauimalan rakentamisesta Laihian uimahallin viereen	Ehdotan, että osallistuvan budjetoinnin määrärahasta varataan 10 000 euroa perusteellisen selvityksen laatimiseen maauimalan rakentamisesta nykyisen uimahallin viereiselle alueelle. Alueella sijaitsevat tällä hetkellä viheralue, mattojen pesupaikka ja leikkikenttä. Selvityksessä tutkittaisiin mahdollisuutta rakentaa alueelle viihtyisiä ja monipuolinen maauimala, johon kuuluisi iso uima-allas, lasten uima-allas sekä huoltorakennus, jonka yhteydessä toimisi kesäisin kiosk. Nykyinen leikkikenttä ja mattojen pesupaikka säilytettäisiin osana kokonaisuutta, mutta niiden sijoittelua voitaisiin tarvittaessa muuttaa alueen sisällä. Alueen suunnittelussa säilytettäisiin mahdollisimman paljon nykyistä puustoa ja viheraluetta. Puiden ja pensaiden muodostamat suojavyöhykkeet toisivat varjoa ja viihtyisyyttä kesäpäivinä. Nurmialueet mahdollistaisivat piknikit, oleskelun ja yhdessäolon kaikenikäisille kuntalaisille. Selvityksessä tulisi tarkastella myös mahdollisuutta hyödyntää nykyisen uimahallin tekniikkaa, tiloja ja muuta infrastruktuuria maauimalan toiminnassa. Lisäksi olisi tärkeää kartoittaa muut mahdolliset synergiaedut uimahallin kanssa, jotta toteutus olisi mahdollisimman kustannustehokas.	Maauimala lisäisi merkittävästi Laihian viihtyisyyttä, liikuntamahdollisuuksia ja yhteisöllisyyttä. Tällä hetkellä kirkonkylän läheisyydessä ei ole lapsille ja perheille helposti saavutettavaa ulkouimapaikkaa, joten maauimalalle on selkeä tarve. Hanke hyödyttäisi erityisesti: - lapsia ja nuoria - lapsiperheitä - uimahallin käyttäjiä - ikäihmisiä - kesävieraita ja matkailijoita - koko kunnan asukkaita Maauimala tarjoaisi turvallisen ja valvotun ympäristön uimiseen sekä mahdollisuuden viettää aikaa yhdessä. Alue toimisi kesäisin kuntalaisten yhteisenä kohtaamispaikkana ja "kesäolohuoneena", jossa voisi uida, leikkiä, tavata ystäviä ja viettää aikaa luonnon keskellä. Hanke tukisi myös paikallista työllisyyttä, sillä kioskiin, valvontaan ja alueen ylläpitoon voitaisiin palkata kesätyöntekijöitä. Lisäksi laadukas virkistysalue vahvistaisi Laihian vetovoimaa asuinpaikkana. Monipuoliset vapaa-ajan palvelut ovat yhä tärkeämpiä tekijöitä, kun perheet pohtivat asuinpaikkaansa. Maauimala voisi muodostua koko kunnan tunnetuksi kesäkohteeksi, josta hyötysisivät niin nykyiset kuin tulevatkin kuntalaiset. Selvitys antaisi luotettavan pohjan arvioida hankkeen toteuttamismahdollisuuksia, kustannuksia ja hyötyjä sekä tukisi tulevaa päätöksentekoa Laihian liikunta- ja virkistyspalveluiden kehittämisessä.	✓ Mahdollinen
Taidegalleriatila Laihialle	Laihialle johonkin hylättyyn paikkaan/rakennukseen, kirjaston tiloihin tms. taidegalleria, koska Laihialla ei ole. Joko pysyvä tai esim. kesäisin pidettävä.	Idea lisäisi kulttuuria ja houkuttelisi muita käymään Laihialla.	✗ Ylittää budjetin
Tenniskenttä tahi pumtrack rata	Kun tuo Laihian ainut tenniskenttä näköjään sekin on aina puoli kesää lentopalloverkolla varustettu jostain käsittämättömästä syystä niin ihan tenniskäyttöön oleva tenniskenttä olis kova. Toisaalta taas jos lentopalloilijat pysyis jo olemassaolevilla lentopallokentillä, niin pumtrack-rata on lapsia ja nuoria, ja miksei vanhempiakin, erittäin hyvin aktivoiva laitos. Ei taira kymppitonni piisata että kökällä sitte loput.	Lisää liikuntamahdollisuuksia. Kaikki perusaktiiviset ihmiset siitä hyöttyy nostamalla aktiivisuuttaan lisää.	✗ Ylittää budjetin

Tonttikampanja entisille laihialaisille nuorille	Lähetetään mainoskirje / tonttikampanjakirje (Laihia 450 - tonttikampanja) kaikille Laihian yläkoulusta päättötodistuksen vuosina 2016, 2017, 2018 (syntyneet v.1998-2000, nyt 26-28v), saaneille nuorille. Ainakin heille jotka väestötiedon mukaan eivät tällä hetkellä asu Laihialla. Kirjeeseen mukaan pieni esite Laihian palveluista, QR-koodilla helppo lukea. Tai ainakin mainos nettisivuista, joita harva muualla asuva varta vasten eksyy lukemaan. Osa tästä kohderyhmästä saattaa myös edelleen asua Laihialla, mutta voi silti olla ajankohtaista miettiä asumisratkaisuja. Tempaus on toistettavissa vaikka vuosittain ja kohderyhmä vaihdettavissa. Esim. Kokkola lähettää pois muuttaneille kaikenikäisille entisille asukkailleen jonkun tietyn aikavälin jälkeen "muistutuskirjeen" Kaipaanko kotiin - teemalla.	Markkinointia saadaan tehostettua ja tulevia lapsiperheitä houkuteltua kuntaan. Idea on maksanut itsensä heti takaisin, jos yksikin haluaa ostaa tontin ja asettua tulevan perheensä kanssa Laihialle. Ehdotus/luonnos mainostekstistä: Tervetuloa kotiin! Muistatko vielä, mistä olet lähtöisin? Maaialle on voinut olla mukava lähteä – mutta kotiin on aina kiva palata. Nyt siihen on jopa tavallista parempi syy: edullinen asuintontti kotikunnasta! Rakenna koti sinne, missä juuret ovat. Täällä on tilaa elää, kasvaa ja kasvattaa perhettä. Lapsiystävällinen kunta, edulliset tontit ja tutut maisemat. Mitä jos seuraava luku elämässäsi alkaisikin siellä, mistä kaikki kerran alkoi? Tule takaisin. Koti on täällä.	✓ Mahdollinen
Uimahallin lastenaltaan liukumäki	Laihian uimahallin lastenallas on tärkeä paikka lapsille totuttautua veteen jo pienestä pitäen. Nykyisellään allas on kuitenkin melko virikkeetön. Todettakoon, että hienoa että altaalle on kuitenkin lähiaikoina tuotu uusia leluja, mutta silti lapset kokevat altaan mahdollisuudet melko tylsinä, siksi useimmiten lasten oma toive on suunnata uimaan naapurikuntiin Ilmajolle tai Kurikkaan. Erityisesti näihin naapurikuntiin vetää liukumäki. Esitän, että uimahallin lastenaltaaseen hankitaan liukumäki. Tiedossa on, että asiaa on aiemminkin selvitetty, ja ymmärtääkseni tuolloin päädyttiin siihen, ettei hankintaa voida tehdä, koska valvonta vaikeutuisi. Muissa lähialueen uimahalleissa pieni liukumäki kuitenkin on, joten uskon, että valvonta saataisiin Laihiallakin järjestymään.	Liukumäki nostaa uimahallin viihtyisyyttä ja vetovoimaa. Parhaassa tapauksessa liukumäki antaa lapsille rohkeutta totuttautua veteen ja siten lisää uintivalmiuksia. Uimataito on tärkeä kansalaistaito, jota tällä toimenpiteellä voitaisiin edistää. Lisäksi liukumäki saattaisi nostaa uimahallin käyttöastetta.	✗ Ei mahdollinen, koska ei sopivaa allasta
Uimaranta Ratikyläntielle voimainjojen alle (melkein valmis pohja)	Jos tämä ei toteudu, niin ulkokuntosali Mäntymäen leikkiksellä (sillä on iso käyttöaste).	Viihtyisyys ja yhteistöllisyys, kesäuimakoulu olisi huippu.	✗ Ylittää budjetin
Ulkokuntosali	Ehdotan hoidettua ulkokuntosalia/liikuntapaikkaa Laihialle. Sijainnin tulee olla keskeinen perheiden ja urheilijoiden kannalta, esimerkiksi monitoimitalon tai Mäntymäen ulkoilupaikan yhteydessä. Yksinkertaisetkin ratkaisut ja laitteet houkuttelisivat kokeilemaan ja käyttämään niitä. Inspiraatiota voi etsiä Vaasan Onkilahden ulkokuntosalista.	Idea hyödyttää kuntalaisia monipuolistamalla maksuttomien liikuntapaikkojen tarjontaa. Ideasta hyötyvät työssäkäyvät, nuoret sekä he, joilla ei ole varaa käyttää yksityisiä kuntosalipalveluita. Parhaimmillaan ulkokuntosali toimii kohtaamispaikkana niin nuorille kuin aikuisillekin (Esim. lasten harrastusten ajan)	✓ 2-3 laitetta mahdollista
Ulkokuntosali	Ulkokuntosali.	Mahdollisuus liikkua ulkona kesäisin ilmaiseksi. Käyttäjät hyötyisivät.	✓ 2-3 laitetta mahdollista
Ulkopunttitali urheilukentälle tai purkkarille	Toiveissa olisi laadukas ulkopunttitali liikuntapaikan läheisyyteen. Tästä hyötyisivät kaikki kuntalaiset.	Lisäisi hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.	✓ 2-3 laitetta mahdollista
Uudet kiipeilytelineet Kirkonkylän ala-asteelle	Kirkonkylän ala-asteen pihassa olevat kiipeilytelineet kaipaavat epätoivoisesti uudistusta. Nykyiset telineet ovat jo vanhat ja nitisevät. Kiipeilytelineet voisivat olla "modernimmat" telineet jotka mahdollistavat pienet parkourit ja roikkumiset yms kehonhallintaa vaativat leikit. Liukumäki ei ole välttämätön. Telineen hankintaan olisi hyvä osallistaa koulun henkilökunta ja Kirkonkylän ja Rauhan vanhempiyhdyksen edustus. Myös koulujen oppilaskunta voisi osallistua suunnitteluun.	Lapset leikkivät päivittäin niissä paljon koulupäivän aikana. Telineet palvelevat muidenkin koulujen lapsia, koska koululla on paljon harrastustoimintaa iltaisin ja lapset liikkuvat alueella myös vapaa-ajallaan. Koulun välitunnilla on tärkeää että lapset liikkuvat. On selvää että energinen välitunti liikkuu tuo energiaa myös muuhun päivään.	✗ Ylittää budjetin ja turvavaatimukset ovat korkeat

Vanhusten viriketoimintaan	Vanhusten asumisyksiköihin jotain virikkeellistä toimintaa edes kerran viikossa. Esim yhteisiä lauluhetkiä, bingoa, ulkoilua tai jotain mikä piristää asukkaita. Tällä hetkellä käsittääkseni ei ole mitään virikkeitä. Vanhuksista tuntuu, ettei heistä välitetä. Säännöllinen virikepäivä lisäisi viihtyvyyttä ja antaisi iloa ja hyvää mieltä asukkaalle. Tällainen päivä on minusta vähintä, mitä kunta voi tarjota heille, jotka ovat veronsa maksaneet Laihialle ja viettävät viimeisiä vuosiaan palvelutaloissa.	Viittaus edelliseen. Antaisi vanhuksille iloa ja tunnetta, että välitetään.	✓ Mahdollinen
Viihtyisyyttä jokaiselle	Pitäisi olla paikka, jonne voisi tehdä treffit ystävien kanssa. Kaunis nurmikko ja pensaita, istutuksia ehkä vesielementti. Keinut tai pöytäryhmä. Jos joen rannassa ei ole sopivaa paikkaa, niin vaikka sitten torin laitaa, missä ennen oli esiintymislava. Jos olisi pikkupuisto, niin sinne voisi joku yrittäjä laittaa Pop- Up kahvilankin kesäisin.	Lisäisi viihtyisyyttä kovasti. Nyt ei tiedä minne voisi vieraita viedä. Ei ainakaan Halpahallin harmaata seinää katsomaan. Siihenkin voisi jonkun köynnökset laittaa, niin ankea se on. Kauneus on ihmiselle tärkeää. Niin nuoret kuin vanhatkin tarvitsevat viihtyisän paikan kokoontua. Liikuntaa on jo aika hyvin, kulttuurille ja kauneudelle pitäisi luoda tiloja. Jos esim. joku taitava haluaisi soitella muiden iloksi. Kaupan pihassa on aika ankeaa. Puistomainen tila olisi siihen hyvä.	✓ Mahdollinen, jokirannan kehittäminen
Välitunnit level up!	Kirkkonkylän koulun piha kaipaa lisää tekemistä ja liikettä välitunneille. Ehdotan koulun pihalle uutta monipuolista leikki- ja kiipeilykokonaisuutta, esimerkiksi kiipeilytelinettä, tasapainoiluvälineitä ja muita liikunnallisia elementtejä. Välineet sijoitettaisiin koulun nykyiselle piha-alueelle niin, että ne palvelevat mahdollisimman monia oppilaita ja täydentävät nykyisiä leikkimahdollisuuksia. Tavoitteena on tehdä välitunneista aktiivisempia, hauskempiä ja toiminnallisempia sekä tarjota tekemistä eri-ikäisille lapsille.	Ideasta hyötyvät ennen kaikkea Kirkkonkylän koulun oppilaat, mutta myös koulun henkilökunta ja koko kouluyhteisö. Välineitä voidaan hyödyntää eri-ikäisten lasten leikeissä ja liikkumisessa.	✗ Yliittää budjetin
Yhdenvertaisuus- koulutus koko kunnan henkilöstölle	Yhdenvertaisuus on Laihialla täysin tuntematon käsite -> varsinkin lasten kanssa työskentelevien olisi syytä tuntea oman alansa lainsäädäntö.	Kaikki kuntalaiset hyötyvät koulutuksesta, kun palvelujen taso nousee. Nykyinen taso on surkea.	✓ Mahdollinen
Ympärivuotinen ulkouimaapaikka	Ehdotan, että Säivänkankaan uimapaikka laitettaisiin oikeasti kuntoon ja sinne rakennettaisiin sauna sekä mahdollisuus talviaikaiseen avantouintiin. Kesä ajaksi voisi myös tuoda beachin pelaamiseen verkon, hiekkakenttähän siellä on jo periaatteessa valmiina. Mikäli idea on liian kallis, voi budjetin minimoimiseksi jättää saunan pois/ budjetoida sen toiselle vuodelle.	Se lisäisi kuntalaisten viihtyvyyttä, hyvinvointia sekä yhteisöllisyyttä ja lisäksi tukisi harrastusmahdollisuuksia (avantouinti, uinti, avovesiuinti). Ideasta hyötyy jokainen kuntalainen.	✗ Yliittää budjetin
Yritykset yhteen	Ideana olisi että Laihialaiset yritykset toisivat toimintaa lähelle kuntalaisia järjestetyssä pop up tapahtumassa jota vetäisi myös pienryhmissä keskustelua vetävä fasilitaattori. Pienyrittäjät voisivat tuoda tuotteitaan esille ja myyntiin. Tapahtuman ideana olisi luoda ruohonjuuritason toiveita ja kehitysideoita kunnan päätöksentekoon ja ideointiin. Kuntalaiset , yritykset ja kunnan elinkeino ym elimet olisivat myös mukana kuuntelemassa ja kehittämässä kunnan yritystoimintaa. Laihia pärjää vain innovaatioilla tulevaisuudessa ja tätä olisi tarkoitus alkaa alustamaan. Kulut tulisi tilavuokrasta, fasilitaattorin palkkaamisesta, somen sisällöntekijästä ja tarjottavista. Laihialaisille parhaimmillaan syntyisi ideapajoja jotka voisivat kokoontua säännöllisesti.	Ideasta hyötyy kaikki kuntalaiset jos heidät saadaan osallistettua kunnan toimintaan. Luovat ideat syntyvät yhdessä.	✓ Mahdollinen